

Paris, i amb Paris tota França, han estat amb profunda emoció a la capçalera del lit del mariscal. Un mateix sentiment de dolor filial ha unit tots els francesos. Per tots els pobles, especialment per Amèrica i per Anglaterra, han estat fets vots fervorosos per la salut del general il·lustre que, en 1914, dirigí la batalla que salvà els pobles llatins de l'esclavatge imperialista.

Catalunya, que ha estat sempre orgullosa de la catalanitat del general Jofre, per ell mai no desmentida i afirmada en els memorables jocs florals de 1920, vius en el re-

lebrades on podien, àdhuc en el camp, i en fer-se de dia. Tenien un pla de govern completament definit i ultimament com per a començar a governar sense entrebancs ni pèrdua de temps en discussions. Tot estava mol ben preparat, afegí, però la precipitació de Galàn, que volgué ésser el primer en llençar el crit de rebellia, va malmetre-ho tot. Sembla que Galàn havia estat ja delatat, i per aquesta causa va precipitar-se.

Se sap que, de no haver fracassat el moviment, dilluns, a les cinc de la tarda, s'hauria proclamat la República, i s'assegura que, aleshores, En Miquel Maura era acompanyar una alta personalitat mentre el govern cuidava de donar la culpa també a Galàn, del seu fracàs, a què la seva política no era tan efectiva com devia ésser, i permetre al Govern tallar el vent de Jaca i Quatre Vents.

EL DOTZE MORT

La mort, i a conseqüència de les ferides que li portaren les ferides reparadores, són dotze les víctimes de la guerra civil.

de persones que aquests darrers dies, ofert al capítol general, hi ha noms del nostre flamant senyal, agent de Ràdio-Barcelonès, segurances i "pupi" irresistibles.

a Berga estem condemnats a morir, engi de les orelles dels elefants al règim. Què hi diuen els de la localitat? Ens consta que a truita amb carbassó, però

M. J. P.

diu, home de Déu! Que vol dir? No sabem pas que dir-li, senyor. No. Senyor, ho i podeu enviar-ho. Si és possible, el farem.

"La Campana", Om, 8

Despertar

-Em sembla que aquest any faré més feina que el passat!

L'any nou

L'any vell i nou

L'Any Nou. — Ela!

L'Any Vell. — Què valdria més que m'ajudés?

L'Any Nou. — Jo?

L'Any Vell. — Posar les mans damunt?

L'Any Nou. — M'encomanarieu la missió?

L'Any Vell. — Si heu bons consells.

L'Any Nou. — Bons consells?

L'Any Vell. — L'Any Nou.

L'Any Nou. — L'Any Vell.

L'Any Vell. — Toca escolta...

L'Any Nou. — Ca, coses tristes, i el meu marit si n'estic, de content.

L'Any Vell. — Ela!

L'Any Nou. — Una mica d'infant s'engresca.

L'Any Vell. — Vós?

L'Any Nou. — No, cosa de riure. Els horres.

L'Any Vell. — Veuràs que es barallen el temps discutint...

L'Any Nou. — (ple d'ironia) discutint, també deuen discutir.

L'Any Vell. — Sentencian dran pas mai. Es un egoisme, i les lluites a ren sempre.

L'Any Nou. — I això jo els deixaré estar. Mal, i s'entenen.

L'Any Vell. — Que desgraciat! Com se coneixen les seves discussions, de en surten coses que p... lico.

L'Any Nou. — I el... L'Any Vell. — Els... Els que no en poden... egoïsmes.

L'Any Nou. — I n'... L'Any Vell. — N'es... L'Any Nou. — Don... tots vui acontentar-los!

L'Any Vell. — Aquel contenten amb poc. Sempre tot caura damunt teu. Recorda, si no, aquell vellet, tan vellet, tan malalt, que Déu Nostre Senyor té en un reconat amatgat per lliurar-lo de les ives dels que moren i se'l troben allí dalt.

L'Any Nou. — No sé a qui us referiu...

L'Any Vell. — A l'Any 14.

L'Any Nou. — Oh, l'Any 14! Aquell va sofrir molt.

L'Any Vell. — Saps que diu el món? Que

colorchecker classic

calibré

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

Aquest número 15 cèntims per tot arreu

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR (Antiga casa I. Llorens Bernagol)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, Rambla del Mig, núm. 20, botiga Telèfon núm. 18692.—BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1,2.—ESTRANGER, 2,50 pessetes

Reflexions a una mare

Benvolguda amiga:

He vist les joguines que pels Reis heu comprat a les vostres filletes i no quedo gaire content i convençut de la vostra capacitat, no estic cert de que tinguen la preparació que per a complir l'alta missió que la naturalesa us ha encomanat es necessita.

Sou, sens dubte, una mare amorosa i sensible. Perdoneu, però, si no us trobo prou comprensiva i intel·ligent.

Mare de fills se n'ha d'ésser no solament amb les entranyes, amb el cor, amb una ce; se n'ha d'ésser amb dues ces, amb el cor i amb el cap.

L'orgull d'una mare, quan els fills són petits, és tenir-los sans i portar-los nets. Quan ja són més grans, el punt d'una mare ha de consistir en que no perdin un dia el col·legi.

Una mare no ha d'ésser només la vaca proveïdora de llet dels seus menuts.

Ha d'ésser llur mestressa i llur guia. A petons els ha d'ensenyar de parlar, i abraçant-los els farà aprendre de caminar.

I després ha d'educar-los i formar-los moralment, ha de curar de donar a la societat homes i dones perfectes.

Les generacions actuals toquen les conseqüències de l'amor orb dels nostres pares i de la mala orientació que hem rebut.

No és una mare com cal la que es diverteix amb els seus fills, la que els disfressa pel Carnestoltes o per la primera comunió i els compra joguines ara només per presumir i molestar als treballadors que no poden pagar-se luxes cars.

Els fills no són una propietat nostra ni un mitjà de satisfer la més idiota de les vanitats. Els fills no són dels pares, ans d'ells mateixos i de la humanitat. Els fills no han d'ésser objecte més que d'una passió, la de l'amor: d'un amor, però, ben entès, d'un amor pur. Els pares ho hem d'ésser amb serietat, amb responsabilitat plena.

A les vostres filletes, volguda amiga, els heu comprat, pels Reis, nines que ploren o gemen i obren i tanquen els ulls, una cuina completa, fira, etc.

Em sembla que no heu estat prou encertada. Heu jutjat dels altres per vos mateixes, i heu confós les aficions i inclinacions dels infants amb les vostres.

¿Quin instint maternal voleu que bategui en un cor feient de cinc anys?
¿Com, carai, podeu pensar que un àngel ros com un fil d'or somnia amb l'ideal de rentar plats i pelar patates?
Tingueu una mica més de seny.

Els infants, per jugar i divertir-se, amb força terra i camp per córrer en tenen prou.
Afegiu, si voleu, unes estampes, uns gravats, algun llibre, alguna eina de treball, i els hauréu fet més feliços i més bé que no

pas amb aquests arsenals d'armes, vehicles, nines, cavalls i manta ferrament mecànica amb que els embrutiu.
Als vostres peus sempre, adorada amiga.

ANGEL SAMBLANCAT

En Joffre al cel — De moment, no pots entrar; ets tan gran, que haurem d'eixamplar la portal

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

Aquest número 15 cèntims per tot arreu

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagost)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon núm. 18692.—BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1,2.—ESTRANGER, 2,50 pessetes

Reflexions a una mare

Benvolguda amiga:

He vist les joguines que pels Reis heu comprat a les vostres filletes i no quedo gaire content i convençut de la vostra capacitat, no estic cert de què tingueu la preparació que per a complir l'alta missió que la naturalesa us ha encomanat es necessita.

Sou, sens dubte, una mare amorosa i sensible. Perdoneu, però, si no us trobo prou comprensiva i intel·ligent.

Mare de fills se n'ha d'ésser no solament amb les entranyes, amb el cor, amb una ce; se n'ha d'ésser amb dues ces, amb el cor i amb el cap.

L'orgull d'una mare, quan els fills són petits, és tenir-los sans i portar-los nets. Quan ja són més grans, el punt d'una mare ha de consistir en què no perdin un dia el col·legi.

Una mare no ha d'ésser només la vaca proveïdora de llet dels seus menuts.

Ha d'ésser llur mestressa i llur guia. A petons els ha d'ensenyar de parlar, i abraçant-los els farà aprendre de caminar.

I després ha d'educar-los i formar-los moralment, ha de curar de donar a la societat homes i dones perfectes.

Les generacions actuals toquem les conseqüències de l'amor orb dels nostres pares i de la mala orientació que hem rebut.

No és una mare com cal la que es diverteix amb els seus fills, la que els disfressa pel Carnestoltes o per la primera comunió i els compra joguines ara només per presumir i molestar als treballadors que no poden pagar-se luxes cars.

Els fills no són una propietat nostra ni un mitjà de satisfer la més idiota de les vanitats. Els fills no són dels pares, ans d'ells mateixos i de la humanitat. Els fills no han d'ésser objecte més que d'una passió, la de l'amor: d'un amor, però, ben entès, d'un amor pur. Els pares ho hem d'ésser amb serietat, amb responsabilitat plena.

A les vostres filletes, volguda amiga, els heu comprat, pels Reis, nines que ploren o gemeguen i obren i tanquen els ulls, una cuina completa, fira, etc.

Em sembla que no heu estat prou encertada. Heu jutjat dels altres per vós mateixa, i heu confós les aficions i inclinacions dels infants amb les vostres.

¿Quin instint maternal voleu que bategui en un cor femení de cinc anys?

¿Com, carai, podeu pensar que un àngel ros com un fil d'or somnia amb l'ideal de rentar plats i pelar patates?

Tingueu una mica més de seny.

Els infants, per jugar i divertir-se, amb força terra i camp per córrer en tenen prou.

Afegiu, si voleu, unes estampes, uns gravats, algun llibre, alguna eina de treball, i els haureu fet més feliços i més bé que no

pas amb aquests arsenals d'armes, vehicles, nines, cavalls i manta ferramenta mecànica amb què els embruti.

Als vostres peus sempre, adorada amiga.

ANGEL SAMBLANCAT

En Joffre al cel

—De moment, no pots entrar; ets tan grán, que haurem d'eixamplar la portal

La reacció a l'Argentina

Hem rebut de l'Argentina dos exemplars clandestins de "La Protesta" i "La Antorcha".

La reacció que allà baix impera és brutal.

El dictador Urriburu s'ha tret la careta i es presenta ja tal com és, com l'escombra que la burgesia ha escollit per a netejar la república d'elements indesitjables pels seus interessos.

Obrers, estudiants, intel·lectuals i manuals d'esquerra, immigrants ja arrelats al país, però coneguts per la seva ideologia d'avantguarda, són deportats i expulsats de Buenos Aires.

La famosa llei de residència caiguda en desús hom l'ha desenterrada i s'aplica contra espanyols, italians, russos, iugoeslaus, contra tots els fugitius de les reaccions capitalistes, imperialistes i feixistes de la vella Europa.

L'illa Martín García, la Sibèria o el Fernando Poo del Plata, és plena de militants de la F. O. R. A. i de les organitzacions obreres de la capital i de les províncies.

Els vapors que salpen de la metròpolis federal se'n van carregats de sindicalistes, d'anarquistes, de comunistes.

Sort que els que fan escala a Montevideo els descarreguen allà, i la república oriental els dona asil i hospitalitat.

Si no, el nombre de famílies desfetes i aventades per la tramontana retrògrada fóra infinit.

No és petit de totes maneres. I perquè les dones s'han llençat al carrer a protestar contra les violències de què es fa víctimes a llurs companys, ara la policia escomet i arresta les dones.

No pensem, però, que els treballadors argentins suportin gaire temps aquesta nova Mazorca, gairebé tan bàrbara com la del president Rosas.

INTENCIONS

L'ODI A LA MISÈRIA

He llegit no sé on que un d'aquests reis fantàstics de Nordamèrica — crec que el del petroli, del qual no us puc dir el nom, perquè en matèria de reis no hi entenc gaire — ha donat un sopar o un dinar als seus amics amb motiu de la presentació en societat de la seva filla.

Això no té res d'estrany, res de particular, res d'extraordinari, res d'anormal. Notícies com aquesta les trobareu en qualsevol diari de Madrid, de Barcelona, de poblacions molt menys importants.

Però és que els amics del rei del petroli que assistiren al banquet eren dos mil... Ja sé què penseu: que tampoc això no m'hauria d'estranyar; que és molt natural que el rei del petroli tingui dos mil amics, sobretot si els convida a dinar; que l'estrany seria que tants amics els tinguéssim nosaltres, els escriptors, els obrers, els que treballen, els que som pobres.

Però — a veure què hi dieu ara, a veure què alleguen — és que el dinar costà dos-cents cinquanta mil dòlars. I no us penseu que això sigui una broma. Ho ha publicat la Premsa, se n'han fet comentaris, se n'ha ocupat el senador Norris, de l'Estat de Nebraska.

Durant la festa, l'amfitrió regalà vint-i-quatre automòbils; per tal que els convidats poguessin ballar sense interrupció, foren contractades les sis millors orquestres dels Estats Units; i fou contractada una companyia que donà una representació teatral.

El senador Norris, que no deu tenir gaires simpaties entre els fomentadors de l'imperialisme tanqui, en innovar-se del fet escandalós, ha dit que "és d'una immoralitat imperdonable gastar així els diners, mentre milers de treballadors sense feina moren de fam i de fred. Nordamèrica sofrirà una Revolució com la de França en 1789, si segueix aquest estat d'inconsciència en les classes riques de la nostra societat".

Segurament les classes riques de la societat nordamericana deuen haver fet poc cas de les paraules del senador Norris. Les paraules d'alguns senadors Norris que, sortosament, hi ha escampats pel món, mai no són escoltades per les classes riques. Les classes riques de totes les èpoques i totes les latituds, mai no han tingut gaire senderi. Han tingut, en canvi, una gran desconfiança quan s'ha tractat d'aconsellar-les.

Per aquesta desconfiança — i per la seva supèrbia, el seu amor al luxe i el seu menyspreu envers el pobre — anaren al suïcidi la França de Lluís XVI, ara evocada pel senador Norris de l'Estat de Nebraska, i la Rússia de Nicolau II.

A força d'ésser veritat, ja és un tòpic, un lloc comú, l'egoisme dels rics; el seu menyspreu, el seu odi al pobre; la seva manca de generositat, de pietat, de delicadesa; la seva falsa caritat, mesquina i espectacular.

Es clar que, sortosament, hi ha rics de sentiments delicats, de temperament generós, que fan caritats i les saben fer sense humiliar i que estimen els pobres, els necessitats, els que sofreixen. Però els altres rics els menyspreen i es senten ofesos d'aquest procedir que, segons ells, deshonora la classe. Els que fan de ric, els que converteixen el seu viure en un aparador de la seva riquesa, creuen que no tenen altres obligacions que les de menjar bé, vestir bé, tenir una casa parada amb un luxe insolent, créure que els criats i els que no poden tenir criats són d'una raça inferior, freqüentar el Ritz i el teatre de l'Òpera, lluir els seus automòbils al passeig i les seves toilettes i els seus joiells als restaurants cars, estimar a les platges mundanes, i fer sonar el seu nom en la secció més imbecil, més inútil, dels diaris: els ecos de societat.

En aquesta mena de gent tot és barroeria, incultura, insensibilitat, rastacuerisme. Són ells, que tant es vanen d'aristòcrates, els veritables plebeus. Les més de les vegades un obrer és més comprensiu, més intel·ligent, més fi, més senyor, que un fabricant carregat de greix i de duros. Són ells qui han fet de la paraula ric sinònim de ric.

Aquí els rics no es gasten dos-cents cinquanta mil dòlars — tota una fortuna, perquè el dòlar deu estar a set o vuit pessetes — en un sopar. No se'ls gasten perquè no tenen tants diners i perquè, si en tinguessin tants, tampoc no se'ls gastarien. Aquí els rics són més gascus, tenen més seny. Quan donen diners, mai no els donen per ajudar uns pobres, uns obrers sense feina, ni per una biblioteca, ni per una Universitat, ni per a adquirir una obra d'art per al Museu: els donen per a erigir un

"Monarquia" era un setmanari monàrquic. Ha mort, dient que es troba en inferioritat davant els seus adversaris polítics. R. I. P.

monument a qualsevol carbassó amb potes.

Però també els gasten, també els llencen, també els llueixen amb insolència.

I també mengen sense mai recordar-se que són molts els que no poden menjar.

Lluís CAPDEVILA

Una denúncia greu

Algunes vegades havien arribat a les nostres orelles fets que denunciaven una cosa molt greu. Ditem, de passada, que mai no ens n'havíem fet ressò, perquè no comptàvem amb la seguretat de què fossin veritables. Creiem, com molts a ben segur creuran encara, que no era possible que en aquestes cases de dolor nomenades hospitals, es prenguessin, es despullés el malalt de les coses que persones de la família o simplement amigues, els porten, autoritzades pels reglaments que regeixen de portes endins d'aquelles cases.

Avui, dit per un pobre que ha d'acabar els seus dies en un llit d'aquells que sols de veure'ls ja fa fredat, perquè té dues desgràcies, la d'ésser vell i pobre, podem dir-ho rodonament. Als hospitals es roba. Sí, senyors, ho anotem amb aquesta crua paraula: es roba el que es pot del que un malalt té a la tauleta del costat. I aquesta denúncia és molt greu, perquè les quatre parets que tanquen les sales de malalts haurien d'ésser sagrades. Dintre d'elles no hi hauria d'haver més que amor i honor. Amor per les vides que hi acaben i honor propi de tots els que s'hi estan per quefers o per visita.

Aprofitant les festes nadalenques, hem portat a un vellet que ja té prou desgràcia d'haver d'acceptar l'almoina d'un llit no gaire net i un menjar gens suculent, un paquetet de torrons. Hem cregut que no per ésser vell, estar malalt i oblidat de la família, havia de prescindir de celebrar les nades, i li deixàvem cofois el paquetet en el calaix del seu costat, quan ens ha dit a cau d'orella, perquè un infermer vigilava des d'una punta de sala:

— No és que us els rebutgi, però, creiem, emporteu-vos-los altra vegada, abans que jo ni els pugui tastar.

N'hem protestat i ens ha pregat que calléssim. No fos cas que se'l fes blanc d'alguna ira personal...

Es una denúncia greu, senyors, molt greu. Cal que les Direccions dels nostres hospitals sàpiguen que hi ha qui dedica les seves activitats a prendre les fineses que la gent té pels malalts. Que els roba, àdhuc, la tecla.

Aquest ésser menyspreable, aquest individu que, abusant de la roba que porta, fica els dits als calaixos dels malalts, té un nom, fora de les reixes, que tanquen la casa del dolor. Els que sortosament tenim salut, els anomenem lladres, i el robatori té un càstig: unes altres reixes.

DOMÈNEC DIUMENGE

La moneda vaticana

Deuen estar a punt d'ésser posades en circulació — si no ho han estat ja a hores d'ara — les monedes de la ciutat del Vaticà.

Perquè el representant de Crist a la terra, el representant del Crist que tragué els mercaders del temple — precisament els canvistes, els traficants en moneda — tindrà moneda pròpia, com qualsevol monarquia, com qualsevol república.

Ha trigat un xic a posar-se en circulació, perquè el Sant Pare no havia signat el decret autoritzant l'emissió, per no haver-se solucionat alguns detalls relacionats amb el text de la llegenda que han de dur les monedes. Ens juguem un peix que no durà aquesta: "Abans passarà un camell pel forat d'un pany que entrerà un ric al regne del cel".

El document en el qual s'especifica el caràcter i grandària de les lletres ja és en poder del gravador.

La moneda vaticana tindrà curs legal a tota Itàlia i, com compensació, la moneda italiana tindrà caràcter legal a la ciutat del Vaticà.

Pensem en Jesús, enemic de vanitats, de luxes, de riqueses.

Al gran mariscal Joffre

EN SA MORT

Soldat valent, genial, també, al fi, has mort. Estel radiant fores aquí en la terra.

En moments culminants de la gran guerra detingueres l'ultratge i la dissort!

De la nació traïdora, empedernida, detingueres-la, brau, en sa escames, quan del Marne triomfant, de febre encesa, creia fer-se el món seu d'una embranzida.

Detingueres els llops que en sa follia ja amb dents devoradores esperaven destroçar tot París, que el trituraven amb son desig vilà que els engolia!

Folls d'ira, i com serpents, pel magnetisme la presa ja xolaven a distància, i tants cents mils forçuts, amb petulància, d'un sol lleó, caigueren a l'abisme!

Abim que, ail, com boca de l'infern tragué de colp, com ànimes serpentes, aquells montons de cecs que a les palpentcs creien que eren moguts pel Déu Etern!

No varen despertar, els vils responsables, que dormits encara, més que els vassalls seus, creient "ser ajudats per tots els déus, en el mal instigaven com diables!

Ni un sol cervell d'aquells pogué preveure que havent donat el primer pas en fals, encara que provoquessin tots els mals, sa humiliació final haurien de veure!

Que no és la força bruta la que guanya quan Jehová pot comptar amb un fill Seu; quan a través d'un cor llum gran hi veu, en aclarir sa ment, Jehová s'afanya.

Ja obert en sa claror vers l'amor d'Eil, el geni, tant si es dona com no compta, son Dit del cel les pulsacions li compta signant-li un horitzó radiant i bell.

Per ço soldat de pau, Joffre ostensible, de cor pietós, per Déu fou l'escollit; per ço al primer moment d'alerta al crit, el mal d'un traïdor poble féu punible!

Allí, amb ta serenó, amb el cel per guia, com l'estel radiant que ix al matí, del mal i el bé, signant-te ja el destí, traçaves del futur ja l'ampla via.

Signant-te que el planeta no és amb sang com pot fer-se feliç i redimir-se, que aquest en paradís pot convertir-se quan l'esperit domini el cos de fang.

Puix a través d'eix cos que ens donà la terra, tot l'esperit conquerir grans virtuts; que els únics que en el món queden vençuts són qui dins el seu cor viuen en guerra.

Guerra que oculta i sorda és ja mundial! que el mal dins de molts "sers hi predomina! l'enveja, odi i rancor, ail, és fascina, i un i altre van tots junts teixint el mall!

Ho heu vist així, Cabdill, en l'agonia, quan d'Isis descorrent-se el tupt vel, ja col·locat en pla, entre terra i cel, vos aclarí el bé intern, fet nord i guia?

Els àngels desclouent-vos les parpelles dels ulls de l'esperit, vos signaran que totes les virtuts radianan i un jorn al cel brillaran com estrelles?

Com també els pensaments negres, odiosos, i els sentiments perversos, degradats, són boires que els "sers deixen ofuscats en antres de terror per tenebrosos.

Del bé i el mal als "sers som responsables; que dins la creació mai res s'hi perd; tot humà hi deix un pas en Ella obert, i en tot acte influim els uns als altres.

Potsè haureu vist, en eixa hora suprema, dins vostres fets senzills i genials, que en "aquell més enllà" no hi ha rivals, que sols el bé i l'amor és únic Lema.

I en vòstre goig intens, única glòria que vos irradiarà d'hermosa llum, podreu influir el món fent-lo anà amunt emblanquint des del cel més vostra història.

Que voluntat és força sobirana que, quan radica en un "ser prepotent, podrà, amb sa balança, en un moment, fer caure o fer pujà la raça humana.

Adéu, Mariscal gran; des d'alta serra influeix, doncs, si pots, en els humans, que no es barallin més pel tros de terra que a tots ens donà la vida i ens enterra dins del seu pit, cerclant-la amb nostres mans.

MARIA FAURA COTS

El que ens han dit certs homes de Catalunya respecte de llur posició davant del moment actual

Puig i Cadafalch.—A mi, l'únic que em molesta és la situació ambigua en què En Cambó m'ha deixat respecte d'En Valls i Taverner.

Valls i Taverner.—A mi m'interessa "Unió Catalana", que trencarà definitivament amb la dictadura dels Puig, dels Valls, dels Duran.

Comte de Figols.—Jo vaig fent, a Berga.

Comte de Montseny.—No s'encaparrin: sembla que estem conspirant, i que tornaré a ésser President de la Diputació.

Baró de Viver.—Ara més que mai penso ésser diputat i combatre En Cambó.

Cambó.—Quan seré President del Consell de Ministres...

Josep Maria de Nadal.—Sembla que sóc un excellent secretari. Parlo molt bé el castellà, i En Cambó em té com a traductor.

Vidal i Guardiola.—Quan jo sigui diputat...

Guasch.—Després de les coses que li he dit a Cambó, està fresc si es pensa que En Cassabó serà diputat per Tarragona-Reus-Falset.

Pere Rahola.—Com que a mi em votarà el gremi de vinaters...

Maynés.—Sí, miri; què hi farem! Em presentaré per Vilafranca. M'estimen molt.

Francesc Torres.—Ara m'he fet de la "U. C.". Així sortiré diputat per Granollers.

Olèrdola.—Jo seré diputat, com sempre. Només que per fer la guitza als que no volen que en sigui.

Figuera Dotti.—A mi em presenta la Lliga, per Gandesa. És natural. Jo vaig ésser un dels organitzadors de l'homenatge al general Barrera, i és just que ara representi els sentiments de Catalunya al Parlament. Com que En Barrera se l'estimava tant, Catalunya!

"Pol".—Del moment actual, només vull dir una cosa: només m'interessen les eleccions.

Ofensa als sentiments religiosos

Copiem d'un diari:

"A Madrid, en el Tribunal Suprem, es discuteix una sentència procedent del Jutjat de la Villa de Don Fadrique. Assumpta escabrós, en el qual hi juga la interpretació de l'article 11 de la Constitució.

Un veí de l'esmentat poble no es descombreix en passar el Viàtic. És condemnat en primera i segona instàncies. Recorre, i en cassació, el seu lletrat, senyor Pere Rico, vol parapetar-lo en el dit famós article.

Per al lletrat recurrent, aquest cèlebre article imposa el respecte a totes les creences. I l'acte del processat és exteriorització de les seves. No ha existit ànim de delinquir, ni menysprear, ni agreujar els sentiments religiosos aliens. Per al lletrat recurrent, el processat està emparat per la Constitució, la qual li atorga el dret de no professar la religió de l'Estat, sempre que no manqui al respecte degut a les creences alienes.

El lletrat recorregut, senyor De la Vega, sollicita la confirmació de la sentència, recolzant-se en la jurisprudència i per considerar que el fet de no descobrir-se davant el Viàtic o al pas d'una processó constitueix un greuge als sentiments religiosos.

El fiscal, senyor Gallardo, comparteix el criteri del lletrat recorregut.

Angel Samblancat

Angel Samblancat, el nostre volgut company, està en llibertat. Ja no cal dir amb quina alegria donem la notícia. Amb la mateixa, segurament, que la rebu vosaltres... censura...

Ens arribava, però, la seva veu: en articles, en un llibre magnífic que acaba de publicar: "El aire podrido".

Que la estada d'Angel Samblancat entre nosaltres sigui llarga.

JOSEF JOFFRE

La mort del general Joffre ha palesat les grans simpaties que l'il·lustre soldat republicà tenia a tot arreu.

Tots els diaris francesos van plens, aquests dies, d'innombrables anècdotes sobre la seva vida oficial i privada, anècdotes en les quals es posa sobretot de relleu la senzillesa, la modestia i la bondat de la seva ànima.

EL GENERAL BO

El general Joffre era bo, sobretot, amb els soldats. Procurava evitar-los les fatigues inútils i tenia cura de què les seves penyalitats fossin les menors possibles.

Inspeccionava personalment les casernes, les trinxeres i el ranxo i era severíssim amb els caps i oficials que faltaven al seu deure o abusaven de la seva autoritat.

EL GENERAL AMIC

Es amb tots aquests elements que es formà, entre la tropa, la llegenda del general Joffre, amic dels seus soldats, bondados i paternal i tan afable amb els humils com rigorós i exigent amb els superbs.

LA PAU... ARMADA

La pau... Conferències, discursos, pactes... Res més?

Sí. 3.600.000 soldats en peu de guerra, a Europa solament. I 9.000 avions de guerra. I 20.000 canons. I 95.000 metralladores. I 4.000 tancs. I gasos asfixiants...

Es la pau armada... La pau que, el dia menys pensat, es convertirà en guerra.

EL PERQUE DE LA BAIXA DE LA PESSETA

El senyor Medina Togores, secretari de l'utepista Guadalhorce, ha dit que "el setenta por

ciento del capital de la empresa que ha de construir el metropolitano de Buenos Aires ha sido suscrito en España".

Si el capital no emigrés, no baixaria la peseta. D'això en deu saber alguna cosa el senyor Cambó, Mecenas de la Chade.

LES AFICIONS

Un diari nou que surt a Madrid — una mena d'"A B C" dissimulat — ens fa saber que el president Berenguer és tan aficionat a les coses d'art.

Vaja!

UN NOU PRESID

Un hom se les pensà totes per atreure la parròquia.

A Berlín ha estat obert un cafè que representa la famosa presó de Sing-Sing, segons un decorat apropiat. Els mossos hi van vestits amb l'uniforme de presidaris.

I sembla que aquest cafè ha desvetllat una gran curiositat i que la gent l'omple diàriament.

TRES EREN TRES...

Primer Cambó, després Alba, més tard, Romanones, són els cridats a successors de Berenguer.

Ja estem ben amanits, ja!

L'ESTAT DE GUERRA

Diuen que serà aixecat el 23, festa del Sant del Rei.

La censura, però, quedarà per mostra, i amb el fi que les eleccions siguin ben sinceres.

EL JA CELEBRE CAS DEL "CENTRE"

Ara diuen que dintre de poc serà dictada una reial ordre nomenant els 15 primers socis fundadors Junta Directiva del Casal de la Dependència, en lloc dels que hi ha actualment a desgrat de la majoria dels socis.

acordado rescindir sus respectivos contratos de inquilinato y activar el inmediato traslado de dichos Sindicatos al edificio de su propiedad y sito en la calle de la Unión, de esta capital."

Queden instal·lats a l'edifici recentment adquirit per l'organització sindicalista lliure al carrer de la Unió, núm. 7, d'aquesta ciutat, els Sindicats Lliures del ram de l'aigua, tèxtil i fàbril, de paletes i manobres, de vaquers i de similars de cuina.

L'actual Junta del "Centro" havia d'haver començat per ací, i s'hauria guanyat bona part de les simpaties del públic català. Malgrat que el credo obrer no fos compartit amb el que ells sustenten, si hom hagués vist que, en moure's l'opinió, deixaven pas al sentiment popular, ningú no hauria provat de fer-los-en treure. Ara podem creure que tot és un subterfugi i que es presenta una dimissió quan ja se sent la punta de la sabata arran d'espinada...

Congratulem-nos, però, de la decisió dels actuals dirigents del "Centro". Aquesta nota i el rumor de què anava a ésser nomenada una nova Junta, composta pels 15 socis més antics del "Centro", ens fan creure que, a no tardar, l'enutjós afer del "Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria" serà favorablement resolt, en justícia, com vol, com ha demanat sempre la dependència de Catalunya.

JORDI MAS

Correu de l'Estranger

JOFFRE

L'ALTA figura del general Joffre s'ha incorporat definitivament a la Història. La història dirà l'última paraula sobre la seva gestió com a generalíssim dels exercits francesos en la guerra europea. Els tècnics militars seguiran discutint els seus encerts o els seus desencerts. La batalla del Marne, que ell va guanyar, seguirà comentant-se indefinidament...

El que ningú, però, no discutirà; el que ja no gosa discutir ningú, és que Joffre ha estat un gran soldat i, ensem, un model de ciutadans. Aquest aspecte exemplar de la seva personalitat és precisament, més que les seves glòries militars, el que avui envolta el seu nom del màxim prestigi.

En el punt culminant de la seva carrera militar, en un moment en el qual les llibertats públiques passaven per un període de crisi, Joffre fou un model de correcció política, de lleialtat republicana, de deferència i respecte al poder civil. No solament no es va permetre mai cap diatriba contra els parlamentaris, contra els representants del poble, sinó que no les va tolerar mai davant d'ell.

Ni una sola vegada en la seva vida no es va insurreccionar contra les disposicions del govern o del parlament. Joffre no ignorava, ans ho va tenir sempre present, que la sobirania resideix, únicament i exclusivament, en el poble i en els elegits del poble, ni que l'exèrcit no és més que el braç armat d'aquesta sobirania.

Josep Joffre, català del Rosselló, fill d'un boter de Ribesaltes, ha mort serenament. Fou, en vida, un gran soldat de la França republicana, gresol on es van fondre, en admirables proporcions, les més altes virtuts militars i ciutadanes.

Quin noble exemple per aquells altres militars que, en un oblit complet del seu deure, es barrejen, amb més fanfàrria que virtut, en els afers d'una política impura.

LA REVOLTA DE BIRMÀNIA

INS ara, ni les conferències ni les nombroses disposicions del govern Mac Donald no han tingut gaire eficàcia en el difícil problema de les relacions entre la Gran Bretanya i l'Índia.

No solament hi ha un pregon desacord entre els nacionalistes intransigents que, rebutjant tota ombra de tutela, no han volgut assistir a la conferència de Londres, sinó que els delegats de les diverses províncies que, donant una prova de bona voluntat, hi han acudit, no aconsegueixen arribar a un acord en els punts discutits.

El governament treballista ha tractat diversos cops de conciliar el que realment és inconciliable. Es troba lligat entre les tesis generoses que de l'oposició estant ha sostingut i el que hom anomena, amb un especial eufemisme, *necessitats governamentals*.

I, mentre a Londres continuen els debats sobre el futur estatut de l'Índia, la revolta continua, sempre més ampla i violenta, a Orient. Els partidaris de la resistència passiva al mandat britànic canvien de mètode i substitueixen llurs antics procediments pacifistes per altres de violentes represàlies contra la policia i les autoritats angleses.

I heu-vos ací com s'han produït a Birmània les rebel·lions més greus de la campanya hindú. El moviment ha estat preparat amb una innegable disciplina i ha tingut lloc en diversos punts simultàniament. Per tal de reprimir-lo, els anglesos han hagut de mobilitzar contingents crescutíssims, organitzant operacions realment importants.

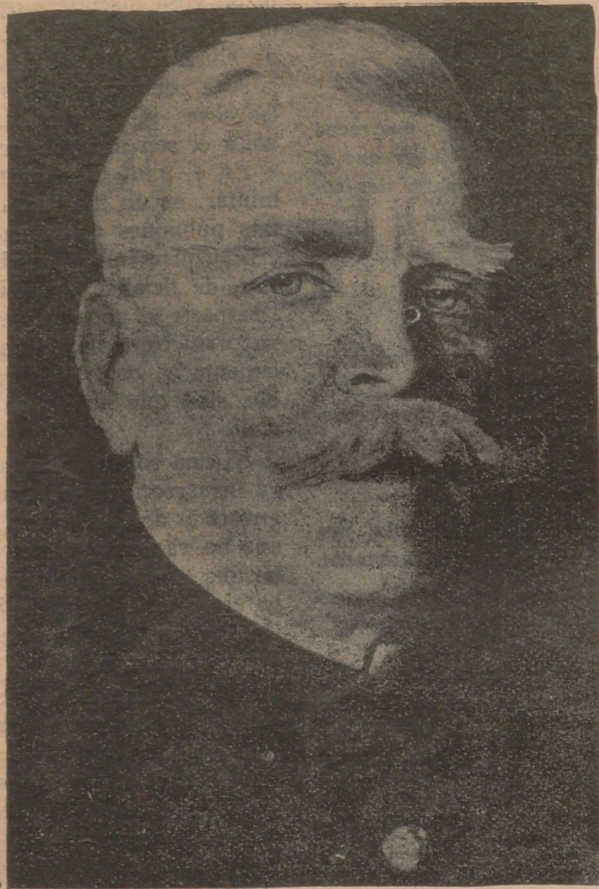
La Birmània, tanmateix, és una regió molt pacífica. Té uns 13 milions d'habitants i una extensió gairebé igual a la de la Península Ibèrica. És la regió menys fanàtica de tota l'Índia, i, tant físicament com políticament, té característiques pròpies.

Els birmanes tenen la sensació de què els seus problemes són negligits per l'administració anglesa i es queixen dels elevats tributs que suporten. La seva revolta d'ara és un nou i seriós contratemps per al govern laborista.

La mort d'En Joffre

En la lluita entre la vida i la mort, sempre acaba venent aquesta darrera. Hem pogut veure-ho, també, en la mort del Mariscal Joffre, suava traspassat. Una lenta agonia, el desig de seguir vivint per aquella terra que un dia va salvar de la invasió forastera, el feien sostenir una lluita que va durar hores i hores, dies i tot. Per fi, la mort allunyà l'espurna d'alenada de vida que restava en el cos, i triomfà i posseí per

per Catalunya quan el seu viatge aci. No és aventurat dir que la triomfal rebuda, les manifestacions de simpatia, àdhuc aquells Jocs Florals sagnants on poguérem veure per primera vegada l'autoritat municipal lligada per les forces governatives com un vulgar quinzènaire, foren actes que no s'havien vist mai a casa nostra en honor d'una personalitat forastera. Catalunya, que estima la llibertat i els homes que la defensen, de-

El mariscal Joffre, mort a París el 3 de gener de 1913

enter les despulles d'aquella figura exemplar que es digué Josep Joffre.

Amb la mort del gloriós Mariscal, del qual també volem esmentar llur catalanitat rossellonenca, fuig la figura més rellevant de la maledida guerra dita europea. Abans d'ell, en el transcurs de les anyades que seguiren des de 1918 a la data present, han mort molts dels caps que tingueren l'orgull de comanar cossos d'exèrcit i oposaren llur tenacitat, en forma de barrera humana, al triomf de l'imperialisme. D'aquests cabdills, no n'hi hagué cap que per nosaltres tingués tan grata recordança com el Mariscal Joffre. Aquest era quelcom nostre; un home que havia comprès Catalunya i els catalans molt abans que aquells milers de compatricis s'apleguessin sota la nostra bandera en el front occidental. I la simpatia que Joffre sentia per nosaltres li va ésser corresposta

mostrà l'afecte que sentia envers el vencedor del Marne, comanant les tropes aliades que defensaven el dret i la justícia en 1918. (Tretze anys més tard, les coses han canviat bastant).

Caps de nació, Presidents de Repúbliques, militars, paisans, tots els que recorden aquella convulsió que va fer estremir d'un cap a l'altre la pilota del món, han convingut, amb motiu de la mort del Mariscal Joffre, que era un excellent militar i un gran ciutadà. A les moltes proves de condol que han estat escrites, volem afegir-hi la nostra, que renova, una vegada més, aquella simpatia que sempre havíem sentit per En Josep Joffre, català rossellonès, fill d'un boter de Ribesaltes que, de cadet, assolí el major grau d'un exèrcit.

D. D.

Espurnes de la setmana

Una agència periodística catòlica—catòlica havia d'ésser!—ha fet córrer que Marcellí Domingo havia fugit amb 900.000 pesetes.

Aquest cop, la calúnnia ha estat tan grollera, que no la va creure ningú. Per excepció, si ha restat qualque cosa d'aquesta calúnnia, ha estat el ridícul de l'agència, d'"El Debate" i d'"El Día", diari que va publicar la notícia.

Però, com que no val a jugar així, Marcellí Domingo ha presentat una denúncia contra el diari esmentat i l'agència al·ludida, demanant danys i perjudicis.

Ens sembla molt bé. Contra certs procediments, ni el diàleg.

Ni el diàleg!

El paper timbrat i la presó és l'únic mitjà de correspondre.

El comte de Bugallal, que té por de perdre la direcció del partit conservador, ha fet un discurs contra Cambó, en el qual

Mai no hem cregut que la darrera paraula hagi estat dita. La paraula darrera no es diu mai. La història no té mai un capí-

tol final. Els fets es succeeixen, i res més. No ens espanten mai les caigudes o el que semblin fracassos. Nosaltres creiem que els fracassats són els altres. Mai els que sabem que un dia o altre el món ha d'ésser nostre.

Ha entrat molta gent a la presó. Ha sortit molta gent de la presó. Tornarà a entrar molta gent a la presó. En tornarà a sortir. Creieu en la normalitat?

Hi ha estat de guerra. Hi ha censura. Normalitat.

Sembla que el comte de Romanones s'ha fet l'amo i l'home de la situació. Es una de les coses que no entendrem mai. Aquell home a qui Maura va ofendre en ple Parlament; aquell home que ha estat acusat pels dictadors com un dels homes més sinistres de la situació; aquell home que féu el discurs post-dictatorial més francament imbecil; l'home de la S. A. F. A., de Blanes, és qui sembla àrbitre dels destins del país?

Es la cosa més monstruosa que hauríem vist.

Tothom està conforme en què allò de 1923 no pot tornar.

El senyor Cambó va i ve de Madrid. L'home confia en ésser ministre. Es creu l'home providencial. Es creu l'home necessari. Ja, el pobre home, no sap de què va. Es creu que pot ensarronar la gent fent jocs amb l'economia i la finança. No, senyor Cambó; no. Aquest truc de creure's important perquè fa veure que sap moltes coses i que posseeix el secret de tot, ja no impressiona ningú. Tothom sap que vostè no en té cap, de secret. Cap, ni un. El món no marxa pas amb la fredor que vostè suposa. El món palpita i viu d'altra manera de la que vostè suposa.

El seu fracàs el pronostiquem des d'ara. Vostè ja no és un home del seu temps. Ni dels temps futurs. A vostè cap Lerroix no li pot dir el que el cap del partit radical li va dir a Maura: "Tu reino no es de este mundo!". Vostè no és d'avui, ni de demà, ni de demà passat.

Vostè viu endarrerit de 14 ó 15 anys. Es un Caillaux fracassat.

Es molt interessant de llegir les llistes publicades per Capitanía General sobre la subscripció d'homenatge als Instituts Armats i a les víctimes dels darrers successos.

Francesc Cambó, Alfonso Sala, Comte de Figols, Josep Puig i Cadafalch, "Pablo" Miracle, Vidal i Ribes, Vallès i Pujals, Comte de Montseny, Comte de Güell, etc., tots són el mateix. Aniran junts a tot arreu. Espereu que es faci el front únic de les dretes, i els veureu agermanats i com si no hagués passat res.

"Unió Catalana" segueix bé. Gràcies.

Encara que no s'ho creguin, resulta que a Barcelona hi ha "Círculo Maurista". Però de quin Maura? Del Gabriel? Del Miquel?

També diuen que hi ha romanonistes. Sembla mentida que l'Ajuntament no n'hagi demanat un per a la col·lecció del Parc.

Sembla que una bona part dels articles de Mossèn Cardó passaran al Museu Martorell.

Prosa urbana

En pocs dies de diferència hem vist aparèixer, en la principal via comercial de la nostra ciutat, uns cartells advertint l'adquisició de dos solars on s'hi han de construir els edificis de dues entitats particulars i oficials. El pintat, cridaner, sobre els maons de la paret que avui tanca els solars plens de runa i porqueria, ens ha fet recordar que, malgrat del bon número de construccions que hi ha en aquella via, queden encara alguns solars per edificar que, com a bons barcelonins, voldríem veure immediatament ocupats per sengles cases que representessin

la inversió dels capitals que jauen en Bancs i Caixes d'Estalvis. Hi ha moltes entitats, oficials i extraoficials, que tenen reserves fabuloses en efectiu, i a ben segur que la majoria dels seus socis veurien amb goig la caixa buida si davant dels seus ulls contemplessin la casa pairal, com desafia les del voltant.

Avui, però, la propietat no és cap negoci. Hi ha un seguit de càrregues que li fan de botxí. I no hi ha dubte que, si per una part els governs s'han de preocupar de reforçar la Hisenda, haurien, també, de procurar que principalment en el centre de les urbs no hi haguessin solars tancats per una paret de maons, amb el consabut lletreret de "Terreny per vendre o arrendar". Hi ha unes lleis municipals que graven aquests terrenys, però no són suficients per a fer-los edificar cuita-corrents. Hi ha entitats de pretesques que faciliten l'edificació, però o no són prou conegudes pels propietaris de terrenys, o no se'ls té prou confiança per a deixar-se intervenir per elles.

Algunes Companyies, principalment d'assegurances, ens han demostrat darrerament que, ultra vestir molt posar "Casa propietat de..." al cim d'un gratacels, és prova d'amor ciutadana. Altres no se'n preocupen gaire i envien els diners guanyats aci cap a les seves centrals estrangeres. Per aquelles tots els nostres respectes; per aquestes darreres, l'advertència lleial que llur clientela estaria molt més satisfeta si el diner de llurs quotes es convertís en un edifici majestós en una de les nostres vies.

Però, sobretot, que no facin casetes de pessebre com la Càmera de la Propietat Urbana, ni cases d'alumini i cotó fluix com la de Muntaner-Consell de Cent... preferim veure solars buits, amb rates, runa i porqueria.

DOMÈNEC DIUMENGE

SANT FELIU SASSERRA

Al nostre poble hi tenim un senyor rector que té un bon xic de mandra. Quan algun pobre el va a cercar de nit, a casa seva, no el sent. No fa gaires dies que han passat dos casos com aquest. La gent està que bufa, perquè només el veuen córrer quan ha d'anar pidolant pessetes per una festa o altra... Aleshores gamba com esperitat.

Però estem segurs que si al senyor Rector el va a buscar un propietari dels que ténim, rics, no tan sols sent els pics del qui el crida, sinó que corre a llevar-se i a sortir de casa.

Les diferències socials al nostre poble són ben notòries.

P. R.

P. R. — L'hem arreglat un bon xic, i la publiquem.

J. V. — Acceptat el vostre original, i si no hi troben res a dir, anirà.

J. R. — Malgrat d'haver-ho publicat altres periòdics, mirarem de complaure-us.

J. V. — El segon, no. No perquè no estigui bé i no s'hi defensi un caire depressiu de la joventut, sinó perquè som partidaris de no parlar d'això.

J. P. (Solsona). — En prosa i més curt, potser ho hauríem publicat.

J. C. (Solsona). — No hem rebut el que dieu. Tot i això, us agraïm l'avís.

J. T. — Envien el que vulgueu, mentre s'ajusti a la realitat.

M. M. — Fugiu de l'atac personal.

J. M. — Va bé. Anirà.

A. T. — Està millor, però encara no és publicable.

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA CENSURA GOVERNATIVA

Impremta LA CAMPANA, Om, 8, Barcelona